

Høyringar, JD

Dato: 08.10.2025
Saksb: Tom S.B. Plünnecke
Telefon: 48100947
Saknr:2025/110-114
Deres ref:

HØRING - ENDRINGER I PERSONOPPLYSNINGSLOVEN

1. Departementets forslag

Departementet foreslår å øke aldersgrensen i personopplysningsloven § 5 for når barn selv kan samtykke til behandling av personopplysninger ved bruk av informasjonssamfunnstjenester, fra 13 til 15 år.

Forslaget innebærer at det vil gjelde et krav om foreldresamtykke også for barn i denne aldersgruppen.

Formålet med forslaget er å styrke beskyttelsen av barns personvern.

Videre foreslår Departementet å utvide det geografiske virkeområdet for personopplysningsloven § 5. I dag gjelder aldersgrensen ikke for tilbydere av informasjonssamfunnstjenester som er etablert i andre EØS-land.

Forslaget innebærer at aldersgrensen skal gjelde uavhengig av hvor tilbyderen er etablert, dersom behandlingen gjelder barn som er bosatt i Norge.

2. Bakgrunn for forslaget

Personopplysningsloven bestemmer at EUs personvernforordning gjelder som norsk lov, jf. § 1. Personvernforordningen fastsetter som utgangspunkt en aldersgrense på 16 år for når barn selv kan samtykke til behandling av personopplysninger ved bruk av informasjonssamfunnstjenester.

Forordningen åpner likevel for at det enkelte land i sin nasjonale rett kan fastsette en lavere aldersgrense, men ikke lavere enn 13 år.

Sverige, Finland og en del andre land har i likhet med Norge fastsatt aldersgrensen til 13 år. I Danmark ble aldersgrensen i 2023 endret fra 13 til 15 år. De fleste landene innenfor EØS har

fastsatt en høyere aldersgrense enn 13 år.

Aldersgrensen i personopplysningsloven § 5 ble innført ved vedtakelsen av personopplysningsloven i 2018. I proposisjonen varslet departementet en etterkontroll av bl.a. aldersgrensen på 13 år, jf Prop. 56 LS (2017-2018) punkt 2.3.1.

Regjeringen varslet i oktober 2024 at det ville bli foreslått å endre den aktuelle aldersgrensen fra 13 til 15 år.

3. Positive og negative sider ved informasjonssamfunnstjenester

Informasjonssamfunnstjenester kan ha en rekke positive sider. Tjenestene kan bidra til sosial interaksjon og kontakt med venner og familie. Tjenestene kan være kilder til forskjellige former for underholdning, lek, læring og inspirasjon. Gjennom tjenestene kan barn finne informasjon om ulike emner, delta i diskusjoner, utvikle sine interesser og utfolde seg kreativt. Tjenestene kan også på forskjellige måter legge til rette for kritisk tenkning og demokratisk deltakelse.

Det er imidlertid også knyttet en rekke utfordringer til bruk av ulike typer informasjonssamfunnstjenester. Barn kan bli eksponert for skadelig eller upassende innhold slik som voldelig eller seksuelt materiale. De kan bli utsatt for falsk eller upålitelig informasjon, eller for kommersielt eller annet innhold som ikke er egnet for deres alder. Bruk av tjenestene kan føre til uønsket spredning av bilder og andre opplysninger om barn, og på forskjellige måter bidra til sosialt press, mobbing, trakassering, utestengelse og utenforskap. Tjenestene kan også føre til varierende grader av avhengighet. Ytterligere kan tjenestene utgjøre en arena for rekruttering til kriminalitet eller som en arena for å utøve kriminalitet overfor barn, og som en arena for radikalisering og rekruttering til ekstremisme.

Bruk av informasjonssamfunnstjenester vil i praksis ofte medføre at tilbyderer behandler personopplysninger om brukerne.

Behandling av personopplysninger innebærer en risiko for at opplysningene kommer på avveie, blir misbrukt eller på andre måter behandlet i strid med reglene for behandling av personopplysninger.

Behandlingen av barns personopplysninger utgjør derfor en risiko for deres personvern.

4. Kommunens vurdering

4.1. Økning av aldersgrensen

Fastsettelse av en aldersgrense for når barn selv kan samtykke til behandling av personopplysninger ved bruk av informasjonssamfunnstjenester beror på en avveining der hensynet til barnets selvbestemmelse må holdes opp mot barnets rett til og behov for beskyttelse.

Behovet for beskyttelse av barnet og barnets beste må etter kommunens oppfatning være et grunnleggende hensyn ved denne vurderingen.

Vefsn kommune vurderer videre at dette behovet best ivaretas ved å øke aldersgrensen og innføre et krav om foreldresamtykke også for barn i aldersgruppen 13 - 15.

Det vurderes positivt at en økning av aldersgrensen også signaliserer et behov for økt bevissthet hos barn og foreldre, og samfunnet ellers, om risikoen som er forbundet med behandlingen av personopplysninger ved bruk av forskjellige typer informasjonssamfunnstjenester.

Vefsn kommune vurderer dessuten at det også bør ses hen til hvordan aldersgrensen i personopplysningsloven § 5 sammenfaller med øvrige lovfestede aldersgrenser for barns selvbestemmelse.

I norsk rett er det ikke fastsatt en egen aldersgrense for når barn selv kan samtykke til behandling av personopplysninger. Lovgivningen inneholder imidlertid en rekke bestemmelser som på forskjellige andre områder gir barn selvbestemmelse før 18 år. Et gjennomgående trekk ved disse er at barnets selvbestemmelse i hovedsak inntreffer ved fylte 15 eller 16 år.

Samlet sett finner Vefsn kommune på denne bakgrunn at Departementets forslag om å øke aldersgrensen til 15 år er godt begrunnet og støtter således forslaget.

4.2. Utvidning av det geografiske virkeområdet for aldersgrensen

Det geografiske virkeområdet for aldersgrensen i personopplysningsloven § 5 følger i dag av den alminnelige virkeområdebestemmelsen i lovens § 4.

Dette innebærer at tilbydere som er etablert i Norge plikter å følge aldersgrensen fastsatt i personopplysningsloven § 5. På nærmere vilkår er også tilbydere etablert utenfor EØS pliktig til å følge aldersgrensen, jf. § 4 andre ledd. Aldersgrensen gjelder derimot ikke for tilbydere som er etablert i andre EØS-land.

Vefsn kommune vurderer at aldersgrensen som er fastsatt i personopplysningsloven § 5 bør gjelde uavhengig av hvor tilbyderen er etablert, dersom tilbyderen behandler personopplysninger om barn som er bosatt i Norge. Uten utvidning av det geografiske virkeområdet for aldersgrensen vurderes barns beskyttelse å ikke være tilfredsstillende.

Vefsn kommune støtter følgelig Departementets forslag om å utvide det aktuelle virkeområdet.

Med vennlig hilsen

Tom S.B. Plünnecke
kommuneadvokat

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og er derfor ikke signert